

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Απόφαση Αντιπροσωπείας του ΤΕΕ/TAK σχετικά με τη διαβούλευση των προγραμμάτων 'ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ'

Η Αντιπροσωπεία του ΤΕΕ/TAK σε συνεδρίαση της, την 10η Σεπτεμβρίου του 2025 αποφάσισε τα παρακάτω :

Η ενεργειακή αναβάθμιση του κτηριακού αποθέματος της Χώρας μας, μέσω των προγραμμάτων «Εξοικονομώ», αποσκοπεί καταρχήν στην εξοικονόμηση ενέργειας σε ιδιωτικά κτήρια, κατοικίες και κτίρια του τριτογενούς τομέα, στη μείωση των καταναλώσεων των ενεργοβόρων κτιρίων και άρα στην εξοικονόμηση πόρων.

Τα προγράμματα Εξοικονομώ, τα διαχειρίζεται το ΤΕΕ από το 2021 και μετά. Μερικά από αυτά είναι: το Εξοικονομώ 2025 για κατοικίες, το Εξοικονομώ Επιχειρώ, Ανακυκλώνω- Αλλάζω Συσκευή, Εξοικονομώ για αποθήκευση ενέργειας κτλ. Τα προγράμματα Εξοικονομώ γενικώς είναι πολύ δημοφιλή και συνεπώς επιτυχημένα. Στο Εξοικονομώ 2025 η ζήτηση ήταν πολύ μεγάλη και αυτό είναι σημάδι επιτυχίας του προγράμματος, καθώς οι πολίτες αναγνωρίζουν έμπρακτα ότι τους αποφέρει κέρδη και οφέλη.

Θετικά σημεία Προγράμματος Εξοικονομώ όπως λειτουργεί σήμερα :

1) Η εξοικονόμηση Ενέργειας είναι συνάρτηση επιστημονικών κριτηρίων και άρα το ΤΕΕ ως επιστημονικός σύμβουλος της Πολιτείας είναι ο αρμόδιος φορέας για την προτεραιοποίηση αυτών των παραμέτρων.

Στόχος των προγραμμάτων είναι η βέλτιστη εξοικονόμηση ενέργειας με το χαμηλότερο δυνατόν κόστος (αυτό ήταν και το 50% της μοριοδότησης στα προγράμματα Εξοικονομώ 2021 και 2023 που αφορούν κατοικίες). Η εξοικονόμηση ενέργειας γενικά είναι συνάρτηση επιστημονικών κριτηρίων και με βάση τις Ενδεικτικές Συστάσεις του ΤΕΕ για τα Σενάρια Ενεργειακής Αναβάθμισης των κτηρίων.

2) Αποφέρει κέρδη και οφέλη για τους Πολίτες και για αυτό έχει τόσο μεγάλη ζήτηση. Στο Εξοικονομώ 2025 η ζήτηση ξεπέρασε κάθε προηγούμενο πρόγραμμα.

3) Τόνωση των Τοπικών αγορών και του κατασκευαστικού κλάδου που ασχολούνται με το πρόγραμμα.

4) Νέοι Μηχανικοί ασχολούνται με το πρόγραμμα. Το πρόγραμμα έχει μια πολυπαραμετρικότητα και είναι πολύ δύσκολο ο μηχανικός να αντικατασταθεί από άλλους επιστήμονες ή ακόμη και να υποκατασταθεί από την Τεχνητή Νοημοσύνη.

5) Μηχανικοί και Εταιρείες που ασχολούνται με το πρόγραμμα πολλά χρόνια, έχουν

εμπειρία που πρέπει να μείνει αξιοποιήσιμη και για τα μελλοντικά Προγράμματα.

Σημεία Προγράμματος που χρήζουν βελτιώσεων:

- 1) Μεγάλες καθυστερήσεις στον πρώτο κυρίως έλεγχο του Προγράμματος (καθυστέρηση 8-10 μήνες).
- 2) Στην αρχή πολλές φορές έχουν ζητηθεί Δικαιολογητικά τα οποία είναι ήδη αναρτημένα από το Σύμβουλο έργου.
- 3) Δεν υπάρχει αυστηρό χρονικό όριο στο Β' Ενεργειακό Επιθεωρητή με αποτέλεσμα να υπάρχουν καθυστερήσεις και εκεί.
- 4) Στο πρόγραμμα Εξοικονομώ 2025, έφυγε από τα κριτήρια μοριοδότησης "η βέλτιστη εξοικονόμηση ενέργειας στο χαμηλότερο δυνατό κόστος". Επίσης στο ίδιο πρόγραμμα καταργήθηκαν οι μέγιστες τιμές ανά παρέμβαση, με αποτέλεσμα να απελευθερωθεί το κόστος της κάθε πρότασης και εντέλει ο αιτούμενος προϋπολογισμός να είναι πολύ μεγαλύτερος από αυτόν που είχε προβλεφθεί αρχικά από το πρόγραμμα.
- 5) Το τελευταίο διάστημα υπήρξε έντονη φημολογία μετά τη δημοσίευση του Οδικού χάρτη για την εξοικονόμηση ενέργειας, ότι το Υπουργείο μελετάει ριζικές αλλαγές για το πρόγραμμα ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ.

Στον «οδικό χάρτη για την εξοικονόμηση ενέργειας στα κτίρια» (ΦΕΚ 3686/Β/15.7.2025), μια ακόμα σημαντική υπουργική απόφαση για την οποία δεν προηγήθηκε δημόσια διαβούλευση και για το περιεχόμενο της έχουν διαμαρτυρηθεί δημόσια αρκετοί -μη θεσμικοί- φορείς μέσα σε ελάχιστες μέρες, προωθούνται εργαλεία όπως το On-Bill Financing (OBF) για κατοικίες και επιχειρήσεις όπου περιλαμβάνεται και το πρόγραμμα «εξοικονομώ». Η χρηματοδότηση δηλαδή θα γίνεται από τον προμηθευτή ενέργειας και η αποπληρωμή της επένδυσης θα πραγματοποιείται μέσω των λογαριασμών ηλεκτρικής ενέργειας εκδόσεως του προμηθευτή. Πέραν της χρηματοδότησης, θα αναλαμβάνουν την υλοποίηση της παρέμβασης αλλά και τη διεκπεραίωση του προγράμματος εκ μέρους του ωφελούμενου. Με τον τρόπο αυτό, προωθείται ένας επιλεκτικός συγκεντρωτισμός έργων ανάμεσα στους περίπου 21 παρόχους που έχουμε στην Ελλάδα. Ένα ακόμα παράδειγμα του πόσο στηρίζει η κυβέρνηση τις ατομικές επιχειρήσεις και τα μικρά εταιρικά σχήματα την πλειοψηφία δηλαδή του τεχνικού κλάδου της χώρας.

Για την ενεργειακή αναβάθμιση δημόσιων κτιρίων, προωθείται το μοντέλο Energy Service Companies (ESCO), ως εργαλείο έργων μαζικού χαρακτήρα όπου παρατηρείται ξανά το ίδιο σενάριο της συγκέντρωσης πόρων σε λίγες εταιρείες που θα μπορούν να πραγματοποιήσουν ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων ανά την Ελλάδα. Πολλά προγράμματα ιδιωτικών κατοικιών, επιχειρήσεων αλλά και προγράμματα σε

δημόσια ή δημοτικά έργα, τα τελευταία χρόνια έδωσαν ώθηση στην τοπική οικονομία και πρόσφεραν αντικείμενο εργασίας στους μηχανικούς. Η υπερσυγκέντρωση σε λίγους οδηγεί στη συρρίκνωση του κύκλου εργασιών των μηχανικών ως ελευθέρων επαγγελματιών αλλά και όλου του κατασκευαστικού κλάδου. Η ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων, μετατρέπεται σε αντικείμενο πολύ λίγων εταιρειών, με τα προβλήματα των μονοπωλίων που αυτό συνεπάγεται.

Ως εκ' τούτου θεωρούμε ότι είναι η κατάλληλη στιγμή να εκφράσουμε τις προτάσεις μας για το πρόγραμμα ώστε να βελτιωθεί ο τωρινός τρόπος λειτουργίας του χωρίς τις αλλαγές του παραπάνω οδικού χάρτη.

Προτάσεις για τα νέα Προγράμματα Εξοικονομώ - αξιολόγηση πρότασης για ενδεχόμενη εμπλοκή των Παρόχων Ενέργειας με τα Προγράμματα Εξοικονομώ

- 1) Η διαχείριση του ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ πρέπει να παραμείνει στο ΤΕΕ, διότι πρόκειται για τον Επιστημονικό Σύμβουλο της Πολιτείας σε Τεχνικά Θέματα, αρμόδιο για την προλεταριοποίηση των παραμέτρων ένταξης σε προγράμματα εξοικονόμησης ενέργειας. Οι πάροχοι ενέργειας είναι ιδιωτικές εταιρείες και δεν μπορούν να υποκαταστήσουν το θεσμικό ρόλο του Επιστημονικού Συμβούλου της Πολιτείας και να γίνουν "ρυθμιστές" της εξοικονόμησης ενέργειας και πόρων σε εθνικό επίπεδο, με το πρόσχημα της μείωσης της γραφειοκρατίας.
- 2) Οι μηχανικοί και οι Εταιρείες που ασχολούνται με το πρόγραμμα πολλά χρόνια, έχουν εμπειρία που πρέπει να μείνει αξιοποιήσιμη και για τα μελλοντικά Προγράμματα Εξοικονομώ.
- 3) Πρέπει να δοθούν κίνητρα στους ελεγκτές του προγράμματος για γρηγορότερη ολοκλήρωση των ελέγχων. Έτσι θα πετύχουμε και γρηγορότερη απορρόφηση των πόρων.
- 4) Να μπει αυστηρό χρονικό όριο για τη διενέργεια της δεύτερης ενεργειακής επιθεώρησης.
- 5) Επαναφορά του πίνακα με τις μέγιστες επιλέξιμες τιμές ανά εργασία παρέμβασης. Το συνολικό κόστος κάθε αίτησης πρέπει να είναι ελεγχόμενο για την ομαλή λειτουργία του προγράμματος αλλά και τη δίκαιη κατανομή των πόρων.
- 6) Επαναφορά του κριτηρίου μοριοδότησης (ήταν το 50% των μορίων σε παλαιότερα εξοικονομώ), της βέλτιστης εξοικονόμησης ενέργειας στο χαμηλότερο δυνατό κόστος. Αυτή η παράμετρος θα μειώσει τις περιπτώσεις υπερκοστολόγησης των έργων και θα δώσει προτεραιότητα στις προτάσεις που είναι ορθά κοστολογημένες.
- 7) Οι πάροχοι ενέργειας θα μπορούσαν να συμβάλλουν στην Εξοικονόμηση ενέργειας της Χώρας μέσω άλλων δράσεων ή άλλων προγραμμάτων. Το πρόγραμμα Εξοικονομώ πρέπει να συνεχίσει να έχει **ως μοναδικό διαχειριστή το ΤΕΕ**, τον τεχνικό σύμβουλο

της Πολιτείας. Οι μηχανικοί και ο Τεχνικός κλάδος εν' γένει είναι αυτοί που μπορούν να διασφαλίσουν την ποιότητα των έργων.

8) Το πρόγραμμα Εξοικονομώ πρέπει να παραμείνει ένα πρόγραμμα επιδότησης με έμφαση στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και στους οικονομικά ασθενέστερους.

Παράλληλα το προηγούμενο διάστημα με την απόφαση ΥΠΕΝ/ΣΕΝΕ/17806/1085/2025 (ΦΕΚ 1228/Β/12.3.2025) η κυβέρνηση υπενθύμισε ακόμα μια φορά στους μηχανικούς πόσο αναλώσιμοι είναι.

Μέχρι πρότινος για να αναβαθμιστεί ένας συνάδελφος ή μια συναδέλφισσα από την Α' στην Β' Τάξη του Μητρώου Ενεργειακών Επιθεωρητών έπρεπε να έχει επιθεωρήσει ενεργειακά τουλάχιστον 30 κτήρια κατοικιών ή τριτογενούς τομέα επιφάνειας μέχρι 250 τ.μ., ενώ για την Γ' Τάξη απαιτούνταν τουλάχιστον 10 επιθεωρήσεις σε κτήρια ή τμήματα κτηρίων πάνω από 250 τ.μ.

Με τα πρόσφατα δεδομένα παραμένουν πλέον μόνο δύο Τάξεις και για την αναβάθμιση από την Α' στην Β' απαιτούνται ενεργειακές επιθεωρήσεις κτιρίων συνολικής επιφάνειας 40.000 τ.μ. Ακόμα και στην ιδανική περίπτωση μιας ατομικής επιχείρησης μηχανικού που έχει μεγάλο πελατολόγιο και εκδίδει δεκάδες Πιστοποιητικά Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) το χρόνο, δεδομένου του ανώτατου ορίου των 250 τ.μ. για τα οποία δίνει δικαίωμα υπογραφής η Α' Τάξη, θα χρειαστούν αρκετά χρόνια μέχρι να συμπληρωθούν τα ζητούμενα 40.000 τ.μ., ας μην μιλήσουμε καν για όσους και όσες βρίσκονται στην αρχή της επαγγελματικής τους πορείας, ή δραστηριοποιούνται εκτός μεγάλων αστικών κέντρων.

Στις 12/7/2025 τέθηκε σε εφαρμογή η παραπάνω Υ.Α. για την αλλαγή των τάξεων των ενεργειακών επιθεωρητών. Οι συνάδελφοι μηχανικοί άμεσα αντιλήφθηκαν το μέγεθος της αλλαγής στο συγκεκριμένο αντικείμενο, και ο πρόεδρος του ΤΕΕ, προφανώς υπό πίεση, ζητάει με επιστολή του την «αναστολή της Υ.Α.».

Ο αποκλεισμός των μηχανικών από δεκάδες χιλιάδες έργα ενεργειακής αναβάθμισης κατοικιών, δημοσίων κτιρίων, επιχειρήσεων κ.λπ. και η ταυτόχρονη «απευθείας» ανάθεση τους σε λίγες δεκάδες εταιρείες, δεν θα έπρεπε να είναι θέμα προς συζήτηση.

Η αγορά και η κοινωνία δεν έχουν ανάγκη από μια ακόμα μεταρρύθμιση των ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ, αντιθέτως πασχίζουν να εξοικειωθούν με τις διαδικασίες των προγραμμάτων οι οποίες διαφέρουν από πρόγραμμα σε πρόγραμμα και που υλοποιούνται με ρυθμούς χελώνας

Καθώς σύμφωνα με τα παραπάνω όλες οι επικείμενες χρηματοδοτήσεις,

ενεργειακής αναβάθμισης, για ιδιωτικά και δημόσια κτίρια κατευθύνονται σε συγκεκριμένες εταιρείες και περιορισμένο αριθμό ενεργειακών επιθεωρητών, ζητάμε την:

- ΑΠΟΣΥΡΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΧΑΡΤΗ (ΦΕΚ 3686/Β/15.7.2025)
- ΑΠΟΣΥΡΣΗ ΟΔΗΓΙΑΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΕΣ (ΦΕΚ 1228/Β/12.3.2025)

Για τη Αντιπροσωπεία του ΤΕΕ/ΤΑΚ

Ο Πρόεδρος

Ο Αντιπρόεδρος

Μιχαήλ Χωραφάς

Εμμανουήλ Μπικάκης